

Міністерство освіти і науки України
Тернопільський національний педагогічний університет
імені Володимира Гнатюка

Кафедра української та зарубіжної літератур і методик їх навчання
Кафедра української мови та славістики
Кафедра романо-германської філології та професійної комунікації

«ЗАТВЕРДЖУЮ»

Завідувач кафедри



Наталя ГРИЦАК

«29» серпня 2025 року

Завідувач кафедри



Тетяна ВІЛЬЧИНСЬКА

«27» серпня 2025 року

Завідувач кафедри



Ольга КОСОВИЧ

«28»серпня 2025 року

**РОБОЧА ПРОГРАМА
ПЕДАГОГІЧНА ПРАКТИКА**

Рівень вищої освіти	другий (магістерський)
Галузь знань	A Освіта
Спеціальність	A4 Середня освіта
Предметна спеціальність	A4.01 Українська мова і література
Друга спеціальність	A4.02 Мова та зарубіжна література
Спеціалізація	A4.021 Англійська мова та зарубіжна література
Освітня програма	Середня освіта (Українська мова і література, англійська мова)
Мова навчання	українська

2025– 2026 навчальний рік

Робоча програма «Педагогічна практика» для здобувачів другого (магістерського) рівня вищої освіти освітньої програми «Середня освіта (Українська мова і література, англійська мова)» спеціальності А4 Середня освіта предметної спеціальності А4.01 Середня освіта (Українська мова і література) другої спеціальності А4.02 Мова та зарубіжна література спеціалізації А4.021 Англійська мова та зарубіжна література галузі знань А Освіта.

Розробники:

доктор педагогічних наук, кандидат філологічних наук, професор, завідувач кафедри української та зарубіжної літератур і методик їх навчання **Грицак Наталія Русланівна;**

доктор філологічних наук, професор кафедри української мови та славістики **Тележкіна Олеся Олександрівна;**

кандидат педагогічних наук, доцент кафедри романо-германської філології та професійної комунікації **Коновальчук Світлана Андріївна**

Робоча програма затверджена на:

засіданні кафедри української та зарубіжної літератур і методик їх навчання
Протокол № 1 від «29» серпня 2025 року

Завідувач кафедри



Наталія ГРИЦАК

засіданні кафедри української мови та славістики
Протокол № 1 від «27» серпня 2025 року

Завідувач кафедри



Тетяна ВІЛЬЧИНСЬКА

засіданні романо-германської філології та професійної комунікації
Протокол № 1 від «28» серпня 2025 року

Завідувач кафедри



Ольга КОСОВИЧ

1. Опис навчальної дисципліни

1	Освітня програма	Середня освіта (Українська мова і література, англійська мова) Secondary Education (Ukrainian Language and Literature, English Language)
2	Спеціальність Предметна спеціальність Друга спеціальність (предметна спеціальність) Спеціалізація	A4 Середня освіта A4.01 Середня освіта (Українська мова і література) A4.02 Мова та зарубіжна література A4.021 Англійська мова та зарубіжна література
3	Галузь знань	А Освіта
4	Ступінь вищої освіти	другий (магістерський)
5	Статус дисципліни	обов'язкова
6	Мова навчання	українська
7	Курс	1
8	Семестр	2
9	Кількість змістових модулів	5
10	Форма підсумкового контролю	диф.залік
11	Обсяг дисципліни в кредитах ECTS	9
12	Загальна кількість годин	270

2. Мета навчальної дисципліни

Педагогічна практика є обов'язковим компонентом освітньої програми «Середня освіта (Українська мова і література, англійська мова)» спеціальності А4 Середня освіта предметної спеціальності А4.01 Середня освіта (Українська мова і література) другої спеціальності А4.02 Мова та зарубіжна література спеціалізації А4.021 Англійська мова та зарубіжна література галузі знань А Освіта. Проходження педагогічної практики у 10–11 класах спрямовано на набуття фахових компетентностей учителя української мови і літератури, англійської мови, зарубіжної літератури, застосування сучасних методів літературознавчого аналізу та лінгвістичних знань у освітньому процесі, оволодіння різними формами, методами й прийомами проведення навчальних занять, опанування методики оцінювання знань, умінь і навичок здобувачів освіти.

Мета педагогічної практики – підготовка здобувачів до самостійної педагогічної й методичної діяльності у закладах освіти через засвоєння технологій проєктування навчальних дисциплін, опанування сучасних методів проведення уроків і набуття досвіду розроблення навчально-методичного забезпечення навчального процесу.

Педагогічна практика спрямована на формування у здобувачів вищої освіти таких фахових компетентностей.

Загальні компетентності

ЗК 3. Міжособистісна взаємодія. Компетентність педагогічного партнерства. Здатність працювати в команді, проявляти організаторські здібності, вести дискусії, переконувати та впливати на інших учасників колективу; готовність до критики; уміння знаходити компроміс, ухвалювати рішення й брати на себе відповідальність за їх втілення.

ЗК 4. Інструментальні навички. Здатність до письмової та усної комунікації українською та англійською мовами. Здатність використовувати інформаційні та комунікаційні технології.

ЗК 5. Соціально-особистісні навички. Здатність до адаптивності, комунікабельності, креативності, толерантності, критичного мислення, прагнення самовдосконалення, самокритичність, наявність стійкого світогляду та наполегливості у досягненні мети. Здатність генерувати нові ідеї, виявляти лідерські якості. Здатність формувати мотивацію здобувачів освіти й організовувати їхню пізнавальну діяльність та рухатися до спільної мети. Здатність раціонально планувати та використовувати час.

ЗК 6. Етичні мотиви. Здатність розуміти і сприймати етичні принципи, сумлінно виконувати професійні обов'язки, дотримуватись норм академічної доброчесності і професійної етики.

ЗК 7. Міжкультурна взаємодія. Здатність толерантно сприймати, розуміти, цінувати ідеї, думки і судження інших людей, мультикультурність.

Фахові компетентності

ФК 1. Здатність здійснювати методичну діяльність під час навчання української мови й літератури, англійської мови, зарубіжної літератури з урахуванням сучасних інноваційних підходів.

ФК 2. Здатність прогнозувати й організовувати навчальний процес з української мови й літератури, англійської мови, зарубіжної літератури на засадах особистісно-орієнтованого, діяльнісного та компетентнісного підходів; орієнтуватись в основних тенденціях розвитку іншомовної освіти у навчальних закладах, прогнозувати й проектувати педагогічну діяльність; проектувати та структурувати навчальний процес на рівні курсу, розділу, теми, уроку, педагогічної ситуації.

ФК 3. Здатність формувати у здобувачів освіти вміння користуватися метамовою лінгвістики та літературознавства, виконувати передбачені навчальними програмами види мовного розбору, аналізу тексту.

ФК 4. Здатність забезпечувати здобувачам освіти навчання державною мовою; англійською мовою; спілкуватись українською мовою вільно та фахово, володіти іноземною мовою відповідно до Загальноєвропейських рекомендацій із мовної освіти.

ФК 5. Здатність здійснювати відбір методів, форм і засобів навчання української мови й літератури, англійської мови, зарубіжної літератури, спрямованих на розвиток здібностей здобувачів освіти та їх виховання, на формування у здобувачів освіти ключових компетентностей, передбачених Державним стандартом базової середньої освіти; здійснювати контроль і оцінювання навчальних досягнень здобувачів освіти з української мови й літератури, англійської мови, зарубіжної літератури; здатність керувати дослідницькою діяльністю здобувачів освіти у позакласній і позааудиторній роботі; здатність використовувати інформаційні технології у навчанні.

ФК 6. Здатність виявляти розуміння предмета, структури і ролі лінгвістики у формуванні сучасної наукової картини світу; чітке уявлення про походження мови, принципи і механізми її функціонування й розвитку, системний і антропоцентричний підходи в мовознавстві; усвідомлення ролі мови в житті соціуму; уміння розвивати в здобувачів освіти необхідні лінгвістичні компетенції.

ФК 7. Здатність використовувати профільні знання в галузі літературознавства для оцінювання сучасного літературного процесу в Україні та світі, теоретико-літературних узагальнень, виокремлення тенденцій розвитку мистецтва, розуміння феномену естетичного в усній та писемній традиції.

ФК 8. Здатність організувати роботу відповідно до вимог безпеки життєдіяльності й охорони праці в межах функціональних обов'язків учителя української мови й літератури, англійської мови, зарубіжної літератури; здатність проводити інструктаж на робочому місці з питань техніки безпеки та безпеки життєдіяльності.

ФК 9. Здатність ефективно орієнтуватися в інформаційному просторі, здійснювати пошук і критично аналізувати отримані відомості, використовувати

можливості мережевих програмних систем та інтернет-ресурсів для вирішення теоретичних і практичних завдань у галузі професійної діяльності.

ФК 10. Здатність формувати мовнокомунікативну компетентність здобувачів освіти, використовуючи різноманітні технології навчання, методи, прийоми і форми роботи.

ФК 11. Здатність ефективно й компетентно брати участь у різних формах наукової комунікації (конференції, круглі столи, дискусії, наукові публікації) в галузі освіти з метою вдосконалення професійної компетентності.

ФК 12. Здатність консультувати суб'єктів педагогічного впливу (учнів, батьків, громаду) щодо освітніх і культурних проблем та мовної політики держави, а також залучати батьків до освітнього процесу на засадах партнерства.

ФК 13. Здатність до виконання функцій сучасного вчителя, що ґрунтуються на засадах конструктивної і безпечної взаємодії з урахуванням потреб та емоційних станів своїх та інших учасників освітнього процесу (ментора, тьютора, модератора, фасилітатора, коуча), конкурентоздатної адаптації до змінних умов освітнього менеджменту та вимог суспільства.

ФК 14. Здатність до усвідомлення особистого фізичного і психоемоційного стану та підтримання фізичного і психічного здоров'я; критичного аналізу, діагностики й корекції власної професійної діяльності, оцінювання педагогічного досвіду, рефлексії та самоорганізації професійної діяльності.

ФК 15. Здатність добирати та використовувати сучасні й ефективні методики і технології навчання, що сприяють формуванню мотивації здобувачів освіти і спрямовані на розвиток їхніх здібностей, на формування в них позитивної самооцінки і визначення власної ідентичності з урахуванням їхнього психоемоційного стану, індивідуальних і вікових особливостей, міжособистісних взаємин, усвідомлення рівних можливостей і гендерних питань для забезпечення мотивувального, розвивального та інклюзивного освітнього простору.

ФК 16. Здатність здійснювати інтегроване навчання.

3. Результати навчання

Проходження педагогічної практики забезпечує досягнення здобувачами таких результатів навчання.

ПРН 2. Знати сучасну термінологію, наукові поняття, закони, концепції, учення і теорії, методи дослідження педагогічних і філологічних наук. Розуміти загальні тенденції, закономірності розвитку педагогічної та філологічної наук, їх роль у формуванні наукової картини світу.

ПРН 6. Знати теорію та методику навчання філологічних предметів, інноваційні та інформаційно-комунікаційні та комп'ютерні технології навчання.

ПРН 7. Знати зміст і принципи організації освітньої діяльності в закладах загальної середньої освіти, сутність проектування навчальних програм, підручників, інформаційних і науково-методичних матеріалів з української та англійської мов, української та зарубіжної літератур.

ПРН 10. Уміти застосовувати профільні знання у підготовці до уроку та різних форм навчання у закладах вищої освіти; проєктувати їх зміст; володіти знаннями про навчальну роботу з учнями різних вікових категорій у цілісному педагогічному процесі в умовах індивідуалізації й диференціації навчання та інклюзії; проєктувати пізнавальну діяльність учнів для засвоєння навчального матеріалу; здійснювати методичну діяльність з української мови, української літератури, англійської мови, зарубіжної літератури; застосовувати базові знання з педагогіки та психології, методики викладання фахових дисциплін; проєктувати діяльність предметного гуртка, факультативу, створювати елективні курси; аналізувати підручники, посібники, дидактичні матеріали, методичну літературу з метою проєктування цілісного навчально-виховного процесу; проєктувати реалізацію інтегрованого навчання, міжпредметних зв'язків; виховувати всебічно розвинену особистість.

ПРН 11. Уміти здійснювати відбір методів, форм і засобів навчання, спрямованих на розвиток здібностей учнів і їх виховання; розвиток у здобувачів освіти вмінь працювати з творчими та олімпіадними завданнями з української мови й літератури, англійської мови, зарубіжної літератури; організовувати та проводити виховні заходи; організувати роботу відповідно до вимог безпеки життєдіяльності й охорони праці в межах функціональних обов'язків учителя.

ПРН 12. Уміти здійснювати моніторинг навчальних досягнень суб'єктів освіти; розробляти різні типи навчальних завдань, відповідних результатам моніторингу; стежити за своєю мовою і поведінкою, мовою і поведінкою учнів; уважно слухати відповіді, адекватно реагувати на них; використовувати мову лінгвістики та літературознавства для офіційно-ділової та наукової комунікації.

ПРН 13. Уміти використовувати педагогічні технології в навчально-виховному процесі; розробляти уроки, лекції, семінарські, практичні та лабораторні заняття відповідно до обраної технології навчання.

ПРН 14. Уміти добирати систему завдань для контролю і корекції знань учнів; здійснювати усний, письмовий і тестовий контроль на заняттях з української мови й літератури, англійської мови, зарубіжної літератури; вести облік результатів контролю знань, умінь і навичок.

ПРН 15. Уміти, з урахуванням мети спостереження та властивостей об'єкта дослідження, обирати метод і розробляти план і методику спостереження; прогнозувати вплив різних чинників на якість результату.

ПРН 16. Уміти працювати з текстовою, графічною та числовою інформацією за допомогою комп'ютера; використовувати можливості мережевих програмних систем для виконання теоретичних і практичних завдань у галузі професійної діяльності; уміти користуватися електронними словниками; здійснювати пошук методичних матеріалів для реалізації міжпредметних і внутрішньопредметних зв'язків.

ПРН 17. Уміти застосовувати м'які навички (soft skills) та формувати їх у здобувачів освіти у складних і непередбачуваних умовах, що потребує застосування нових підходів і прогнозування.

ПРН 18. Уміти актуалізувати власний потенціал, проєктувати та реалізувати індивідуальні освітні траєкторії особистісного зростання.

ПРН 19. Уміти адаптуватися й діяти в новій ситуації, діагностувати власні стани та почуття для забезпечення ефективної й безпечної професійної діяльності, генерувати нові ідеї, оцінювати результати своєї праці.

ПРН 20. Соціальна активність, толерантне ставлення до різних думок і поглядів в умовах полікультурного середовища, дотримання морально-етичних аспектів професійної діяльності, академічної доброчесності.

4. Програма педагогічної практики

4.1. Зміст педагогічної практики

Змістовий модуль 1. Навчальна діяльність

Тема 1. Участь у настановчій та підсумковій конференціях.

Тема 2. Відвідування та аналіз уроків української мови, української літератури, англійської мови, зарубіжної літератури в 10–11 класах, які проводять вчителі та практиканти.

Тема 3. Ознайомлення зі структурою навчального процесу в закладах середньої освіти і правилами ведення вчителями електронного журналу, оцінювання учнів тощо. Робота з навчально-методичним забезпеченням кабінету української мови, української літератури, англійської мови, зарубіжної літератури. Ознайомлення календарно-тематичним плануванням з предмету.

Тема 4. Підготовка до уроків української мови, української літератури, англійської мови, зарубіжної літератури, їх проведення та обговорення.

Змістовий модуль 2. Методична діяльність

Тема 1. Створення навчально-методичних матеріалів.

Тема 2. Опрацювання сучасної методичної літератури. Вивчення матеріалів досвіду вчителів української мови, української літератури, англійської мови, зарубіжної літератури.

Тема 3. Опрацювання методичного Інтернет-контенту.

Змістовий модуль 3. Позакласна робота

Тема 1. Ознайомлення та опрацювання досвіду вчителя з організації і проведення позакласної роботи з української мови, української літератури, англійської мови, зарубіжної літератури.

Тема 2. Організація і проведення позакласного заходу з української мови, української літератури, англійської мови, зарубіжної літератури.

Тема 3. Відвідування та аналіз заходів з позакласної роботи української мови, української літератури, англійської мови, зарубіжної літератури, які проводять практиканти.

Змістовий модуль 4. Науково-дослідна діяльність

Тема 1. Визначення та опрацювання матеріалів для виконання кваліфікаційної роботи.

Тема 2. Проведення педагогічних спостережень відповідно до теми та завдань дослідження.

Тема 3. Проведення анкетувань, опитувань, бесід та інших видів дослідницької діяльності.

Тема 4. Систематизація та опрацювання результатів педагогічного дослідження.

Тема 5. Аналіз та узагальнення результатів дослідження з дотриманням вимог академічної доброчесності та принципів конфіденційності.

Змістовий модуль 5. Оформлення та представлення результатів педагогічної практики

Тема 1. Оформлення документації за результатами педагогічної практики.

Тема 2. Підготовка презентаційних матеріалів за результатами педагогічної практики.

Тема 3. Представлення результатів педагогічної практики на підсумковій конференції.

4.2. Структура педагогічної практики

Назви змістових модулів і тем	Кількість годин		
	усього	аудиторна робота	самостійна робота
Змістовий модуль 1. Навчальна діяльність			
Тема 1. Участь у настановчій та підсумковій конференціях.	2	–	2
Тема 2. Відвідування та аналіз уроків української мови, української літератури, англійської мови, зарубіжної літератури в 10–11 класах, які проводять вчителі та практиканти.	10	–	10
Тема 3. Ознайомлення зі структурою навчального процесу в закладах середньої освіти і правилами ведення вчителями електронного журналу, оцінювання учнів тощо. Робота з навчально-методичним забезпеченням кабінету української мови, української літератури, англійської мови, зарубіжної літератури. Ознайомлення календарно-тематичним плануванням з предмету.	6	–	6
Тема 4. Підготовка до уроків української мови, української літератури, англійської мови, зарубіжної літератури, їх проведення та обговорення.	30	–	30
Разом за змістовим модулем 1	48	–	48
Змістовий модуль 2. Методична діяльність			
Тема 1. Створення навчально-методичних матеріалів.	30	–	30
Тема 2. Опрацювання сучасної методичної літератури. Вивчення матеріалів досвіду вчителів української мови, української літератури, англійської мови, зарубіжної літератури.	22	–	22
Тема 3. Опрацювання методичного Інтернет-контенту.	28	–	28
Разом за змістовим модулем 2	80	–	80
Змістовий модуль 3. Позакласна робота			
Тема 1. Ознайомлення та опрацювання досвіду вчителя з організації і проведення позакласної роботи з української мови, української літератури, англійської мови, зарубіжної літератури.	20	–	20
Тема 2. Організація і проведення позакласного заходу з української мови, української літератури, англійської мови, зарубіжної літератури.	20	–	20
Тема 3. Відвідування та аналіз заходів з позакласної роботи української мови,	20	–	20

української літератури, англійської мови, зарубіжної літератури, які проводять практиканти.			
Разом за змістовим модулем 3	60	–	60
Змістовий модуль 4. Науково-дослідна діяльність			
Тема 1. Визначення та опрацювання матеріалів для виконання кваліфікаційної роботи.	20	–	20
Тема 2. Проведення педагогічних спостережень відповідно до теми та завдань дослідження.	10	–	10
Тема 3. Проведення анкетувань, опитувань, бесід та інших видів дослідницької діяльності.	10	–	10
Тема 4. Систематизація та опрацювання результатів педагогічного дослідження.	10	–	10
Тема 5. Аналіз та узагальнення результатів дослідження з дотриманням вимог академічної доброчесності та принципів конфіденційності.	20	–	20
Разом за змістовим модулем 4	70	–	70
Змістовий модуль 5. Оформлення та представлення результатів педагогічної практики			
Тема 1. Оформлення документації за результатами педагогічної практики.	6	–	6
Тема 2. Підготовка презентаційних матеріалів за результатами педагогічної практики.	6	–	6
Тема 3. Представлення результатів педагогічної практики на підсумковій конференції.	2	–	2
Разом за змістовим модулем 5	12	–	12
Всього годин	270	–	270

5. Засоби оцінювання та методи демонстрування результатів навчання

Для оцінювання результатів педагогічної практики використовуються: індивідуальний план та щоденник практики; плани-конспекти проведених навчальних занять; матеріали позакласної роботи; методичні розробки; результати науково-дослідної діяльності; звітна документація; відгуки керівників та методистів практики.

Методи демонстрування результатів навчання: проведення навчальних занять у 10–11 класах; проведення позакласних заходів; представлення методичних розробок і результатів науково-дослідної діяльності; презентація результатів педагогічної практики на підсумковій конференції; публічне представлення та обговорення результатів практики.

6. Форми контролю

Контроль за проходження педагогічної практики здійснюється методистом з української мови, української літератури, англійської мови, зарубіжної літератури (призначає кафедра відповідно до розподілу навчального навантаження).

Захист педагогічної практики і перевірка педагогічної документації відбувається у термін, що визначено факультетом. Студент-практикант здає матеріали педагогічної практики методистам кафедр.

7. Критерії та порядок оцінювання результатів навчання

Політика щодо дедлайнів та перескладання. Роботи, які здано з порушенням термінів без поважних причин, буде оцінено на нижчу оцінку (75% від можливої максимальної кількості балів за вид діяльності). Перескладання модуля відбувається за наявності поважних причин.

Політика щодо академічної доброчесності. Під час проходження педагогічної практики здобувачі вищої освіти зобов'язані дотримуватися принципів академічної доброчесності під час підготовки навчально-методичних матеріалів, виконання дослідницьких завдань та оформлення звітної документації. Не допускаються академічний плагіат, фабрикація, фальсифікація результатів дослідження, використання чужих матеріалів без належного покликання та подання результатів, отриманих іншими особами, як власних.

Політика щодо відвідування. Проходження педагогічної практики є обов'язковим компонентом освітнього процесу.

Критерії оцінювання результатів педагогічної практики

Українська мова – 21 бал.

21 бал здобувач отримує за повне та якісне виконання завдань практики: проведення навчальних занять відповідно до змісту навчальної програми для 10–11 класів, доцільний добір методів і прийомів навчання, організацію навчальної діяльності учнів, об'єктивне оцінювання результатів навчання та належне оформлення навчально-методичної документації.

Українська література – 21 бал.

21 бал здобувач отримує за якісну підготовку і проведення навчальних занять відповідно до навчальної програми, використання методів літературознавчого аналізу та методичних прийомів, організацію читацької діяльності учнів, доцільне оцінювання результатів навчання та належне оформлення документації.

Англійська мова – 16 балів.

16 балів здобувач отримує за повне виконання завдань практики, якісну підготовку та проведення навчальних занять у 10–11 класах, доцільне використання методів і прийомів навчання англійської мови, організацію мовленнєвої діяльності учнів, об'єктивне оцінювання результатів навчання та належне оформлення документації.

Зарубіжна література – 16 балів.

16 балів здобувач отримує за якісну підготовку та проведення навчальних занять у 10–11 класах, відповідність змісту навчальній програмі, застосування методів літературознавчого аналізу, організацію читацької діяльності учнів, об'єктивне оцінювання та належне оформлення навчально-методичної документації.

Педагогіка – 20 балів.

20 балів здобувач отримує за повне та якісне виконання завдань з педагогіки, ґрунтовний аналіз освітнього процесу та педагогічних ситуацій, обґрунтованість запропонованих педагогічних рішень і належне оформлення звітних матеріалів.

Захист практики – 6 балів.

6 балів здобувач отримує за змістовне представлення результатів практики, аргументований аналіз власної професійної діяльності, чіткі та обґрунтовані відповіді на запитання.

Розподіл балів, які отримують студенти

1. Проходження педагогічної практики:

Українська мова – 21 бал

Українська література – 21 бал

Англійська мова – 16 балів

Зарубіжна література – 16 балів

2. Педагогіка – 20 балів

3. Захист практики – 6 балів

Види неформальної освіти

Тренінги, майстер-класи, семінари, вебінари, платформи дистанційного навчання. Із педагогічної практики передбачено оцінювання за види неформальної освіти. Кількість балів встановлює комісія на основі представлених здобувачами документів, складається протокол. Здійснюється перезарахування окремих завдань.

Шкала оцінювання: національна та ECTS

100-бальна оцінка в ECTS	ЄКТС	Оцінка за національною шкалою	
		екзамен	залік
90–100	A	відмінно	зараховано
85–89	B	добре	
75–84	C		
65–74	D	задовільно	
60–64	E		
35–59	Fx	незадовільно	незараховано
0–34	F		

8. Рекомендована література

Основна

1. Грицак Н. Р. Проблема читання художньої літератури у контексті сучасних реалій. Слово. Стратегії. Інновації: колективна монографія / за заг. ред. О. Турко, О. Янкович. Тернопіль: Вектор, 2022. С. 211–237.

2. Ісаєва О. О. Чи може бути поезія після Бучі? Або як змінився процес вивчення літератури в школі у нових реаліях України. *Джерела. Науково-методичний вісник (збірник тез III Міжнародної науково-практичної конференції «Особистість в історії, літературі та методиці навчання»)*. 2022. № 1–4 (99–102). С. 22–23

3. Клименко Ж. В. Як запобігти ретравматизації школярів, викладаючи літературу? Тенденції і перспективи вивчення літератури у середній і вищій школах: матеріали Всеукраїнської науково-практичної конференції, 15 грудня 2022 року / за заг. ред. Н.Р. Грицак. Тернопіль: ТНПУ ім. В. Гнатюка, 2022. С. 11–18.

4. Куземко Л. В. Формування іміджу педагога як складник його особистісно-професійного розвитку. *Педагогіка формування творчої особистості у вищій і загальноосвітній школах*. 2020. № 71, Т. 2. С. 127–131. DOI: <https://doi.org/10.32840/1992-5786.2020.71-2.24>

5. Мацевко-Бекерська Л. В. Парадигматика радості як дискурс і контекст: методологія шкільної літературної освіти в координатах метамодерності. Тенденції і перспективи вивчення літератури у середній і вищій школах: матеріали Всеукраїнської науково-практичної конференції, 15 грудня 2022 року / за заг. ред. Н.Р. Грицак. Тернопіль: ТНПУ ім. В. Гнатюка, 2022. С. 48–52.

6. Яценко Т. О. Розвиток читацької компетентності учнів ліцею у контексті нової парадигми шкільної літературної освіти. *Вісник ЛНУ імені Тараса Шевченка*. 2019. № 3 (326). С. 194–202.

Допоміжна

1. Бондаренко Н. Читацька грамотність українського учнівства: акценти PISA – 2018. *Український педагогічний журнал*. 2020. № 2. С. 95–103.

2. Гич Г. М. Нова читацька практика учні в у технологічному полі сучасної шкільної освіти. *Вересень. Науково-методичний, інформаційно-освітній журнал*. 2021. № 4 (91). С. 55–66. DOI: <https://doi.org/10.54662/veresen.4.2021.06>

3. Грицак Н. Р. Формування публічного мовлення старшокласників на текстовій основі. *Освіта. Інноватика. Практика: науковий журнал СумДПУ імені А.С. Макаренка*. Суми, 2024. № 12(2). С. 19–24. 10.31110/2616-650X-vol12i2-003 <https://oip-journal.org/index.php/oip/article/view/286>

4. Телєжкіна О. О., Голтвеницька М. Застосування елементів STREAM-технології на заняттях з української мови. *Лінгвістичні дослідження: зб. наук. пр. Харк. нац. пед. ун-ту імені Г. С. Сковороди*, 2022. Вип. 56. С. 388–404. URL: <http://journals.hnpu.edu.ua/index.php/lingvistics/article/view/4592>.

5. Kryshtanovych, S., Tieliezhkina, O., Chesnokova, M., Yemelianenko, Y., & Kravchenko, V. Paradigm of the Competence of Linguists in the Education System in the Context of Understanding the Philosophy of Language. *WISDOM*, 2022, 3(2), 104-111. <https://doi.org/10.24234/wisdom.v3i2.732>. URL: <https://wisdomperiodical.com/index.php/wisdom/article/view/732>.

6. Tieliezhkina O., Dolhopol O., T. Herasymchuk, Berestova A., Goltvenytska M. Creative Teaching Methods in the Formation of Language and Speech Competencies:

Experience Working with Arab Students. Arab World English Journal (AWEJ). 2022. № 13 (2). P. 473–489. DOI: <https://dx.doi.org/10.24093/awej/vol13no2.33>.

7. Tieliezhkina, O., Naumenko, L., Zhyglo, O., Palasevych, I., Babkina M., Voloshyn, M. Neuropsychological and Neurolinguistic Foundations of Speech Activation in the Educational Process. BRAIN. Broad Research in Artificial Intelligence and Neuroscience. 2023. № 14(1). P. 243–251. <https://doi.org/10.18662/brain/14.1/417>

10. Інформаційні ресурси в інтернеті

1. Аналіз ліричного твору: мовознавчий і літературознавчий виміри: вебінар. <https://naurok.com.ua/webinar/analiz-lirichnogo-tvoru-movoznavchiy-i-literaturoznavchiy-vimiri>

2. Можливості використання елементів STREAM на уроках української мови: вебінар. <https://naurok.com.ua/conference/stem-project>

3. Застосування методів інтерактивного навчання на уроках української мови: вебінар. <https://naurok.com.ua/webinar/zastosuvannya-metodiv-interaktivnogo-navchannya-na-urokah-ukra-nsko-movi>

4. Формування риторичної та дискурсивної компетенцій на уроках української мови: вебінар. <https://naurok.com.ua/webinar/formuvannya-ritorichno-ta-diskursivno-kompetenciya-na-urokah-ukra-nsko-movi>

5. Застосування творчих методів на уроках української мови: вебінар. <https://naurok.com.ua/webinar/zastosuvannya-tvorchih-metodiv-na-urokah-ukra-nsko-movi>

6. Формування м'яких навичок під час викладання дисциплін мовно-літературної галузі: вебінар. <https://naurok.com.ua/webinar/formuvannya-m-yakih-navichok-pid-chas-vikladannya-disciplin-movno-literaturno-galuzi>

7. Математична й інформаційно-комунікаційна компетентності: можливості для викладання мови й літератури: вебінар. <https://naurok.com.ua/webinar/matematiczna-y-informaciyno-komunikaciyna-kompetentnosti-mozhливosti-rozvitku-pid-chas-vikladannya-movi-ta-literaturi>

8. Компетентнісний підхід до вивчення предметів мовно-літературної галузі: проблеми, особливості, реалізація: курс. <https://naurok.com.ua/learn/kompetentnisniy-pidhid-do-vivchennya-predmetiv-movno-literaturno-galuzi-problemi-osoblivosti-realizaciya-54>

9. Створення привабливого освітнього простору: практика застосування цифрових інструментів: курс. <https://naurok.com.ua/learn/stvorennya-privablivogo-osvitnogo-prostoru-praktika-zastosuvannya-cifrovih-instrumentiv-58>

10. Сервіс Interacty: створення інтерактивних вправ та ігор для уроків: вебінар. <https://naurok.com.ua/webinar/servis-interacty-stvorennya-interaktivnih-vprav-ta-igor-dlya-urokiv>